

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

551.44

Hely

Idő

"1943"

Személy

Szerző:

Gábris István

Cím:

A régi budai Városháza és a várhegyi barlang

Forrás:

Selvidéki Magyarország

Szeged

1943. IX. 11.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(

Közp. nyomt. XX. é. 23. sz.

Budapesti séták

A régi budai Városháza és a Várhegyi barlang

Az elmúlt évszázadokban mindig a Szentháromság-tér volt a magyar történeti emlékekkel zsufolt budai Várhegy középpontja. A tér közepén emelkedik a Szentháromság emlékmű, amelyet 1713-ban a városi tanács a várospusztító járványok ellen tett fogadalomból építtetett. Az emlékmű a következő évtizedekben sok szoborral gazdagodott. 1916-ban pedig a koronázás alkalmával alapzatát eskü-emlékművé alakították. A tér legkiemelkedőbb épülete a Nagyboldogasszonyról elnevezett koronázó templom. Ettől balra a régi pénzügyminisztérium épülete van. (ez a XVIII. század végén épült.) Jelenleg itt székel az Illetményhivatal és az Állampénztár. 1901-ben építtették az új pénzügyminisztériumi palotát a régi helyett, a Fortuna és az Országház-utca közötti részen, a haidani jezsuita iskola épülete helyén. A tér és a Szentháromság-utca sarkán álló egyemeletes épület Pest és Buda egyesítése előtt (1873) a budai Városháza palotája volt, ma az I. ker. előljáróság otthona.

A régi budai Városháza építésének

története 250 évvel ezelőtt kezdődött. Budavár 1686-ban szabadult fel a török hódoltság alól. A város falai közé visszatért keresztény polgárság már 1692-ben elhatározta, hogy városházát építtet. A mai Szentháromság-téren földszintes városházát emeltek, azonban az 1723-i tűzvész tönkretette. Az új épület-rész már egyemeletes volt, ekkor helyezik el az elsőemeleti kápolnában Szent János ereklyéit, XI. Kelemen pápa ajándékát.

A palota udvarában jobbra, a lépcsőház alatt törtek modern lejárót a Várhegy-barlanghoz. A várhegyi barlangok legtöbbször nem a házak, hanem az utastek alatt vannak. Régebben minden ház pincéjéből volt lejárát. Legutóbb azonban elfalazták ezeket. A település lakói először csak borpincéknek használták a barlangokat, amikor a Várhegy környékén még nagykiterjedésű szőlők voltak. A múlt század 80-as éveiben és 1908-ban foglalkoztak behatóbban az összesen 10 km. hosszúságú barlangokkal. E pincékben rendezték be az egyetlen magyar Barlangmúzeumot. A múzeumnak 16 terme van, az első teremből harminckilenc meredek lépcsőfok vezet a félig természetes, félig mesterségesen vájt lejárón a 11 méter mélyen levő barlangba. Az első teremben vannak a márgában talált őseleánt fogai és csontjai, továbbá ősz- és újkori emlős állatok maradványai. A második teremben

a solymári sziklaüregben talált oroszlánmancsok csontjai vannak, a harmadik teremben a táborhegyi barlang ősszáll-leletei, ezenkívül a magyarországi ősember bükkői kultúrájának emlékei, a negyedik teremben az aggteleki cseppkőbarlang és a bihari igric-barlang leletei vannak. Az ötödik teremben egy teljes emberi csontvázat helyeztek el, a hetedik terem baloldali végében falazott abiaknyíláson át pillanthatjuk meg a középkori Várhegy legnagyobb, 15 m. közútját. A legszebb menyezete a tizenegyedik teremnek van, a víz itt még bőségesen átszivárog a mésztufán. Jobbra középkori kútház látható, az u. n. Basa-kútja, benne 11 méter magas a víz. A tizenharmadik teremben a fal mellett polcon közép- és újkori bélyeges tégelák sorakoznak. A tizenhatodik teremben ugyancsak egy középkori kút van, amely mellől, a lépcsős átjárón térünk vissza a barlangok főbejárati nagy lépcsőjéhez és ezzel befejezzük a Várhegyi-barlang megtekintését.

Gábris István

1 - 9086